

Els reis d'Astúries són tan històrics com Adam o Noè

Autor: Eduard Minoves Rubí
Data de publicació: 02-04-2021

¿Poden els Reis d'Astúries ser una invenció dels cronistes medievals? I si fos així, quina podria haver estat la seva font d'inspiració a l'hora de bastir un relat que abasta diverses generacions? Potser ho va ser la Bíblia? Al cap i a la fi, a l'Edat Mitjana el Llibre Sant era considerat com Paraula de Déu i font d'inspiració per a tot. A més, és un llibre que conté llargues llistes de genealogies, de les quals podem extreure'n motlles o plantilles místiques amb un simbolisme i una numerologia sagrada. Estudi de N'Eduard Minoves Rubí.

Introducció
En aquest article intentaré explicar les semblances que hi ha entre els primers monarques de la dinastia astur-lleonesa i els patriarques pre-diluvians de la Bíblia. Però abans d'entrar en matèria, permeteu-me fer una introducció, a manera d'exercici de reflexió, perquè es comprengui millor la mentalitat dels qui van escriure les cròniques d'aquests reis. I és que un ha de saber primer quina classe d'homes eren els antics cronistes si volem comprendre l'abast de la seva manipulació.

Comencem: què se'n sap, dels autors de les cròniques asturianes? Doncs se sap que eren monjos catòlics i castellans, la qual cosa significa que eren homes al servei de l'Església Catòlica i del rei de Castella. Sabem també que tots ells, o millor dit totes les cròniques que van escriure, tenien la intenció d'engrandir i glorificar, i fins i tot de divinitzar, el seu rei i la seva dinastia. És a dir, que no podien ser imparcials de cap manera. ¿Això vol dir que l'únic que van fer els cronistes va ser adornar uns suposats fets històrics, i potser, com a molt, ometre aquells que van considerar perjudicials per l'Església Catòlica o per la dinastia regnant? Aquesta hipòtesi és la que accepta la història oficial. Els "historiadors" d'avui, admeten que els cronistes (en general) van escriure les seves històries amb la mentalitat de vencedor, al servei d'un rei vencedor i d'una fe vencedora. I un clar exemple d'això, a les cròniques medievals, és que la divinitat intervé sovint i sempre recolzant el bàndol de l'autor i el seu rei, qui ho és per la Gràcia de Déu. Ara bé, els "historiadors" també ens diuen que hem de considerar això com uns simples adorns sobre uns fets històrics dels quals no s'ha de dubtar

que van succeir. Però el que això realment implica, diguin el que diguin, és que els monjos cronistes de l'Edat Mitjana a més de parcials eren uns autèntics literats, capaços d'inventar tota classe de successos ficticis, fins i tot místics o divins, i amb tota mena de detalls, per després fer-los passar com a fets indiscutiblement històrics. I al mateix temps, aquests mateixos monjos o d'altres, eren capaços també d'enviar a la foguera qui no acceptava les seves fantasies i els contradeia en públic. Així doncs, què hi pot haver de veritat o mentida en les seves cròniques? ¿Només s'han de descartar aquells successos llegendaris difícils de creure avui o s'hauria de posar en dubte la totalitat dels seus escrits? Aquestes preguntes poden semblar de difícil resposta. Però, si un es fa la pregunta correcta, «¿alguna vegada els cronistes s'han inventat reis llegendaris per engrandir una dinastia?», llavors la resposta es veu amb molta més claredat. Totes les cròniques antigues van ser escrites amb la intenció de legitimar un rei mitjançant la divinitat. I per aconseguir-ho els cronistes van haver d'afegir una infinitat de reis llegendaris, suposats avantpassats del rei, que convertien aquest en l'últim descendent, per línia paterna, del primer home: ni més ni menys que aquell que va ser fet a semblança de Déu. I què vol dir això? Que els cronistes en general i des de sempre han estat capaços d'inventar-se llargues llistes cronològiques. I encara que es tracti de reis ficticis, no pas per això es mostren més mesurats en la profusió de tota mena de dades i detalls, com són ara els anys de vida de cadascú, els seus regnats, matrimonis i descendència. Pensem ara en els primers cronistes. Aquests van ser els sacerdots sumeris de Mesopotàmia. Els sacerdots sumeris van escriure les seves cròniques en tauletes d'argila, i, com en tantes d'altres coses, van ser els primers en l'art d'inventar reis llegendaris amb què divinitzar la dinastia regnant. La seva font d'inspiració, per a una empresa tan gran, sabem que van ser els estels i els seus moviments en el cel nocturn, perquè a més de sacerdots eren astrònoms. De manera que els primers reis sumeris, els que suposadament van viure abans de la Gran Inundació, estan inspirats en les constel·lacions zodiacals, així com els següents de la llista ho estan en els planetes i en la resta de constel·lacions. I què va passar després, quan els accadis van sotmetre als sumeris i van dominar tota la regió de Mesopotàmia? Que els sacerdots accadis van traduir els textos sumeris i van fer seva la cultura de l'altre, apropiant-se de la seva història i vestint-la d'accadiana. El mateix van fer segles després els assiris amb els accadis, i més tard, els babilonis amb els assiris. I així podem seguir i seguir. I es que, ¿no va copiar Roma tota la cultura grega, prenent-la com a pròpia? És per això, que existeix tant de sincretisme mitològic i religiós entre totes les cultures. Car els sacerdots i els cronistes, a més d'imaginatius literats, també eren experts plagiadors. Un bon exemple d'això, és el fet que el cronista hel·lènic Berós el Caldeu (sacerdot babiloni del déu Bel Marduk) enumera a la seva Història de Babilònia una llista de reis, dels quals els deu primers poden ser fàcilment equiparats als patriarques prediluvians. I com és això possible? La resposta ens la donen els propis historiadors jueus en reconèixer que l'Antic Testament, tal com el coneixem avui, va ser recopilat i escrit molt probablement amb posterioritat a la Captivitat de Babilònia. En aquell temps, ens diuen, la religió dels jueus versava principalment sobre l'heroi Moisès i el déu del desert Yahvé (Jo Sóc) i es remunta fins Abraham i el seu pacte amb un déu dels pastors que es fa dir El (Déu) o El Shaddai (Déu dels Exèrcits). De manera que tota la primera part del Gènesi, des de la creació del món i el primer home, l'Adam, passant per en Noè i el Diluvi, fins l'Abraham, se succeeixen ni més ni menys que vint generacions. Això seria un afegit tardà, inspirat en textos babilònics molt més antics. I és per això que en els noms i els fets dels primers patriarques bíblics jeuen ocultes certes reminiscències d'un simbolisme zodiacal precedent.

A continuació, es mostra una taula comparativa formada per quatre columnes: Una primera columna amb els deu primers signes astrològics del zodíac; una segona columna amb els deu primers reis de la Llista Reial Sumèria; una tercera columna amb els deu primers reis de Babilònia (segons Berós) i una quarta columna amb els deu patriarques prediluvians:
Tornem ara a les cròniques castellanes de l'Edat Mitjana. Sabem que aquestes també foren escrites per clergues (en aquest cas monjos cristians). Bé, sabent això, preguntem-nos si aquests monjos medievals devien ser molt diferents als sacerdots d'altres llocs i altres èpoques. Ara, amb la nostra resposta en ment, i tenint en compte com de fiable és qualsevol crònica antiga, podrem veure que hi ha bons motius per sospitar. Però, és que a més, sabem també que, de la mateixa manera que els antics van allargar les seves dinasties fins als déus i l'origen mateix del món, els cronistes castellans van tenir la necessitat de legitimar la seva reialesa fent-la hereva ni més ni menys que dels antics reis visigots . Això vol dir que uns monjos que van viure al voltant dels segles X, XI i XII, o fins i tot XIII, van haver de remuntar-se cap enrere, fins a principis de segle VIII, és a dir, abans de l'arribada dels musulmans l'any 711 d.C. ¿És possible, doncs, que als cronistes no els quedés més remei que inventar-se els primers reis de la seva dinastia per fer-la retrocedir fins a l'època visigoda i poder parlar així d'una "Reconquesta"? Vist tot això, hauria d'acceptar-se aquesta possibilitat. De fet, la mateixa història oficial ja reconeix Don Pelayo, el primer de la llista dels reis d'Astúries, com un cabdill mític-llegendari. Per tant, ja sabem (i amb la tranquil·litzadora seguretat que atorga el reconeixement oficial) que com a mínim tot allò que els cronistes ens expliquen del primer "nom", és totalment inventat.

Així doncs, ja tenim un personatge no-històric. I sense més dilació, deixin que un servidor compari els reis d'Astúries amb els patriarques pre-diluvians de la Bíblia, perquè vostès mateixos decideixin si és en Pelai l'únic personatge llegendari de les cròniques, o per contra, res més que el primer de molts altres reis inventats, tot i que abans els haig d'advertir que aquelles semblances que els mostraré de les dues llistes, no seran similituds idèntiques. I això perquè un monjo que va escriure la crònica d'una dinastia castellana no pot parlar-nos d'un primer rei asturià fet per Déu a partir

del fang. Ni tampoc ubicar-lo al Jardí de l'Edèn i fer-lo pecar per culpa de la seva seductora dona i d'una astuta serp. Això, a part de ser un plagi descarat, no tindria cap sentit en una dinastia que suposadament va regnar a l'Alta Edat Mitjana. Advertits doncs, i havent acabat la meva introducció amb la intenció de fer-los reflexionar (i disculpin la seva extensió), començaré a la fi amb la comparació:

Pelai

El primer de la llista reial asturiana, com ja ha estat dit a dalt, va ser en Pelai. ¿I qui no ha sentit parlar alguna vegada d'aquest cabdill i de la Batalla de Covadonga? Amb ell va començar tot, podríem dir. I per això, la seva figura simbòlica no pot ser altra que la d'Adam, perquè de la mateixa manera que l'Adam és el fundador humà de la Terra i el Pare dels Homes, en Pelai se'l suposa el fundador de la terra dels asturs, i per tant, és el Pare dels Asturs, la qual cosa, al seu torn, el converteix en l'origen dels futurs reis lleonesos i castellans. No obstant això, he de reconèixer que més enllà del seu caràcter fundacional no he trobat cap altra semblança entre tots dos. I com és cert que així, amb aquest mètode meu tan simplista i reduccionista, podríem igualment comparar qualsevol altre fundador d'una dinastia amb l'Adam, i per això temo que potser creguin que no els estic prenent seriosament de debò. Però els demano de seguir llegint perquè la càrrega de la prova es basarà aquí en l'acumulació ordenada de conceptes i simbolismes paral·lels al llarg de les dues llistes. I ja veurem com, a mesura que els comparem un a un, les similituds entre ells es multipliquen i s'intensifiquen.

Favila

Vegem si no que ens diuen les cròniques sobre el següent rei asturià, un tal Favila. Doncs ens en diuen que era fill de l'anterior, que va rebre el nom del seu avi, el duc Favila, i que no va fer res digne de menció perquè va morir molt aviat en un accident de caça, havent regnat només dos anys i escassos mesos. Es pot dir, doncs, que en Favila va ser un rei efímer. I quina casualitat que això és exactament el que significa el nom d'Abel, el fill d'Adam, qui també mor prematurament! L'etimologia ens diu que en hebreu aquest nom podria significar "bufada", "alè", "esperit" o "vida", conceptes tots ells entesos com una cosa vana o efímera. I què és la vida sinó efímera, comparada amb l'eterna mort? Així doncs, es pot dir que Favila és una faula. I amb ell, ja tenim dos reis simbòlics: en Pelai com a Pare de Tots, i en Favila com l'Efímer.

Alfons I el Catòlic

El següent rei de la llista és l'Alfons I el Catòlic, i les cròniques s'hi refereixen com el primer rei d'Astúries i autèntic fundador de la monarquia astur-lleonesa (que s'ha de distingir, ens diuen els historiadors, del cabdillisme càntabre-pelagià, ja que en Pelai i el seu fill Favila no van ser mai reis, sinó més aviat simples cabdills). D'altra banda, les cròniques fan d'Alfons I un got descendent dels antics reis visigots. De manera que amb ell es va restablir el llinatge caigut de l'antic Regne Visigot de Toledo. I tots dos conceptes els trobem en la figura bíblica d'en Set. Aquest, de la mateixa manera que l'Alfons I, va ser el fundador de la primera dinastia bíblica: la dels patriarques anomenats setites (no pas adamites), i a més, va ser també qui va restablir el llinatge caigut d'Adam ja que el seu nom significa "substitut", i ens diu La Bíblia que el van anomenar així "perquè Déu (va dir l'Eva) li havia donat un fill en lloc d'Abel". Ell era, doncs, la Llavor Promesa destinada a restaurar la Branca Caiguda. ¿I potser no podem comparar l'Alfons I el Catòlic amb aquell que va venir a restablir el llinatge caigut fundant-ne un de nou? Tots aquests temes conceptuals provenen de les interpretacions astrològiques que van fer els antics sacerdots i astrònoms del paganisme. A en Set li correspon la constel·lació de Taure, el segon signe del zodíac, que simbolitza el vigor, la vitalitat i les forces reproductores de la natura. L'adoració del bou era comú en el món antic. Els ibers el tenien com un déu totèmic, i els bascos li retien culte en coves, on representaven la seva divinitat com un bou vermell al costat de la deessa mare Mari. D'una manera semblant, a l'altre cantó de la Mediterrània, veneraven el toro com la seva deïtat principal. Allà era un déu atmosfèric, senyor del vent i de la pluja. Per tant, era un déu de la fertilitat. Els assiris, els babilonis, els cananeus, els fenicis i més tard els cartaginesos el van anomenar Bel o Baal, que significa "senyor", mentre que els grecs el van anomenar Cronos, i els romans, Saturn. Aquest Baal apareix a la Bíblia com un fals déu, i allà se'ns diu que quan els hebreus s'allunyaven del déu vertader, ho feien adorant el Vedell d'Or, que no era altra cosa que l'ídol de Baal. Segons l'antiga religió cananea, aquest déu era fill del déu del cel El i d'Asera, la deessa mare. El déu El era el déu suprem dels Elohim (déus), i solia ser representat amb la imatge d'un toro, moltes vegades al costat de la deessa. En un principi, aquesta parella de déus va representar el Matrimoni Sagrat. I així va ser fins que el jove déu Baal, que era l'atmosfera, va separar el Cel de la Terra i va crear el firmament, interposant-se d'aquesta manera entre el pare i la mare. A partir d'aquest moment, el Déu del Cel va quedar eclipsat pel seu fill, el Déu del Tro, qui aleshores es convertí en el Rei dels Déus i en el Bou de la Mare. És per això, que sovint pare i fill van ser confosos. I una cosa semblant li va passar amb la deessa mare, amb la deessa Astarté, la Reina del Cel, representant ambdues els conceptes de mare, germana i esposa del déu. Això està parcialment representat a La Bíblia, encara que de forma velada, a través de les figures d'Adam, Abel i Set. El primer és la humanització del déu El, el Pare de Tots, i al mateix temps, simbolitza la constel·lació de Bootes, el Bover o Cuidador de Bous. L'Abel simbolitza la constel·lació d'Àries, el Xai, que correspon al primer signe del zodíac, i representa el fill primogènit que cananeus i hebreus sacrificaven en honor a Baal Moloc (un forn de bronze amb forma de vedell). I finalment, en tercer lloc tenim en Set, qui és la humanització del déu Baal i representa la constel·lació de Taure. El seu destí, per tant, és reemplaçar el xai sacrificat i fundar en lloc seu una nova família. Pel

seu caràcter, ell es convertirà en el primer per davant del pare, en el fundador fèrtil i pròsper d'una nova estirp, i per tant, en el Senyor de Senyors. I dic jo, no serà en Set, en última instància, molt més que el fundador dels setites? No es convertirà el bou en el déu suprem de nombrosos pobles? ¿I què hi ha del dit Alfons I el Catòlic, el tercer "nom" de les cròniques? No és veritat que superarà els cabdills precedents, en convertir-se en el fundador de la monarquia astur-lleonesa i en el restaurador de l'antic llinatge visigot?

Fruela el Cruel

Bé. Ja són tres els perfils que encaixen. Les seves figures simbòliques són: el Pare de Tots, l'Efímer i el Fundador. Seguim, doncs, amb el següent rei d'Astúries, l'anomenat Fruela el Cruel. Les cròniques ens diuen d'ell que va ser un rei fratricida, ja que va matar el seu germà menor perquè aquest s'havia guanyat les simpaties de l'aristocràcia. És a dir, que un rei gelós del seu germà, i tement ser reemplaçat per ell, el va acusar d'encapçalar una conspiració i va acabar matant-lo amb les seves pròpies mans. Aquest assassinat va provocar que la totalitat de l'aristocràcia i de la noblesa s'hi enemistés, per la qual cosa finalment es va veure obligat a fugir, essent traït i assassinat pels seus mateixos homes. I ara suposo jo que Fruela el Cruel els haurà fet pensar amb en Caín, oi?, perquè en Caín també va matar al seu germà per gelosia i per por de ser reemplaçat, ja que l'Abel, tot i ser el menor, s'havia guanyat el favor de Déu i gràcies a la benedicció d'aquest estava destinat a ser l'hereu d'Adam. Per això en Caín el va matar, i com a conseqüència, Déu es va enemistar amb ell i el va fer fora de la seva presència. Finalment, en Caín va fugir a Nod, la Terra dels Fugitius, on va acabar essent assassinat a mans dels seus propis descendents caïnites.

Ja tenim quatre arquètips equivalents: el Pare de Tots, l'Efímer, el Fundador i el Fratricida. I per a aquells lectors que pensin que aquest ordre no és el correcte (perquè a La Bíblia apareixen en el següent ordre: Adam, Caín, Abel i Set), els diré que això amaga una lògica mística o divina. En efecte, en ser relegat el Fratricida al quart lloc, els tres primers passen a formar un trio equiparable al de la Santíssima Trinitat. De manera que el Pare de Tots pot representar Déu; l'Efímer, l'Esperit Sant; i el Fundador, el Fill, és a dir, Jesucrist. Llavors, és molt possible que, des de la mentalitat d'un catòlic, l'autor de la crònica optés per respectar aquest ordre diví, diferent del judaic. Així, els primers tres reis poden ser vistos com una al·legoria de la Trinitat. ¿I quin millor començament per a una dinastia que aquest, en el qual se segueix un ordre diví que reflecteix la naturalesa de Déu, que és un i tres alhora? I és que, no em podran negar que, tractant-se d'uns monjos medievals, els cronistes coneixien bé aquests conceptes i podien haver-los utilitzat com a plantilles divines.

Aureli

El següent rei de la dinastia astur-lleonesa és anomenat Aureli. I recordo que quan estava jo fent aquestes comparacions, i per desconeixement del que em trobaria després d'en Fruela el Cruel, em vaig preguntar si els següents reis s'assemblarien als setites, o per contra, estarien inspirats en els caïnites, ja que el darrer havia correspost al malvat Caín. El més lògic és que els cronistes seguissin la plantilla dels setites (em vaig dir), perquè són els bons del conte, els qui van tenir Déu de part seva. Sigui com sigui, les cròniques hi són, allà, indiferents a les meves càbales personals, i l'únic que ens diuen del rei Aureli és que durant el seu regnat va haver-hi pau amb els àrabs, i que va ser dins de les seves fronteres on va tenir alguns problemes, deguts als primers moviments socials de protesta anti-senyorial. Aquestes revoltes (que les cròniques citen sense nomenar líders ni localitzacions), van ser sufocades per ell mateix, i els serfs rebels van ser sotmesos a la seva antiga servitud. Bé, penso que aquest rei correspon al setita Enóix fill de Set. I m'explicaré: La Bíblia tampoc no ens diu gairebé res d'Enóix, més enllà dels anys viscuts i de qui va ser-ne el fill. Es podria dir, doncs, que és només un nom i res més. Però la veritat és que un nom dóna per a molt. Per començar, es pot dir que en hebreu significa "mortal", entès com a "humà", o també "dual" (la dualitat fa aquí referència a les dues facetes del cos humà: la vida i la mort). I un nom va ser suficient perquè uns rabins plens d'inspiració li tiressin imaginació i s'atrevissin a afegir alguna cosa més. I què ens diu d'Enóix la tradició jueva? Doncs ens diu que els homes de la seva generació van començar a adorar (o témer) Déu, i a enterrar els seus morts. I interpreten això com que va ser a la seva època quan els humans van començar a tenir consciència de si mateixos, de la vida i de la mort, de manera que van començar a cuidar-se els uns als altres i a vetllar pel grup i pels seus cadàvers. Aquest concepte està intrínsecament relacionat amb el seu corresponent signe zodiacal: Géminis, car els bessons representen la igualtat dels homes, la germanor i la comunitat. I penso que tot aquest simbolisme està recollit a les cròniques amb el primer moviment social de què ens parlen. Si en temps primigenis es pot parlar de l'origen de la consciència humana i grupal davant d'un déu (o de la mort), en temps medievals això bé equivaldria a la consciència de la gent del poble enfront dels seus opressors: la noblesa amb el rei al capdavant (representants terrenals de la divinitat).

Silo

Bé, ja tenim el Pare de Tots, l'Efímer, el Fundador, el Fratricida i el Fraternal. Segueixo amb el rei Silo, el successor d'Aureli. D'en Silo les cròniques tampoc ens diuen gaire cosa. Una d'elles és que va accedir al tron per estar casat amb Adossenda, filla d'Alfons I el Catòlic, i no per ser descendent de cap família aristocràtica. Una altra és que va haver de sufocar una revolta a Gal·lícia, possiblement pel fet que alguns nobles gallecs no el van acceptar com a rei legítim, però de la qual revolta no ens diuen res. I pel que fa a la seva política exterior, resulta que va viure en pau amb els àrabs, i

ens ho justifiquen amb un ob causam matris. I aquest "per causa de la mare", els historiadors ho interpreten com que la seva mare deuria ser musulmana. De manera que aquest rei Silo podria correspondre's perfectament amb en Quenan fill d'Enóix, ja que, curiosament, tot i ser un setita, el seu nom té la mateixa arrel que el nom Caín, i el seu significat podria ser "com Caín". És per això que la tradició jueva ens diu que els setites de la seva generació van adoptar els costums dels caïnites. Van començar a practicar l'astrologia, la màgia i l'endevinació, i per això els seus pares li van posar aquest nom. Ara bé, també podria significar "de Caín", i davant d'aquest altre possible significat, hi ha una segona interpretació del nom, que considera el patriarca Quenan un mestís, ja que aquesta unió hauria estat ètnica i no només cultural. És a dir, que amb en Quenan, el llinatge setita es va barrejar amb el caïnita. I això encaixa bé amb el rei Silo, essent possible que els monjos autors de les cròniques fessin un paral·lel d'aquest concepte, simbolitzant la barreja de cristians i musulmans per mitjà d'un rei cristià fill d'una musulmana. La seva figura conceptual, doncs, és la del Mestís, i amb aquest, ja van sis reis amb uns trets distintius que els fan semblants als patriarques prediluvians.

Alfons II el Cast (per primera vegada)

El següent rei de la llista rep el nom d'Alfons II el Cast, i les cròniques ens en diuen que va perseguir els heretges adopcionistes, que va restaurar l'ordre gòtic-catòlic (recuperant per al Regne d'Astúries les lleis de l'antic Regne Visigot de Toledo), i que va ser durant el seu regnat quan va aparèixer per primera vegada l'esperit de l'apòstol Sant Jaume el Major, revelant l'ubicació de la seva tomba. Aquests són els tres fets més destacables d'aquest Alfons, i la meva impressió és que els cronistes ens el pinten com un campió al servei de la causa catòlica i del goticisme (molt en la línia del primer Alfons, el restaurador del llinatge got i fundador de la monarquia). I a aquestes dues tasques, ens diuen, hi va dedicar la totalitat de la seva vida, fins a l'extrem de renunciar a casar-se. D'aquí el sobrenom amb el que ha arribat fins a nosaltres: el Cast. Però és que havia de ser digne per força, perquè només un rei digne podria haver rebut una benedicció tan gran com ho és l'aparició d'un apòstol, amb el que això suposa per a l'engrandiment d'aquest rei i la seva dinastia. I tot això encaixa amb el concepte ocult darrere del personatge bíblic Mahalalel fill de Quenan, encara que necessito esplaiar-me una mica per explicar-ho. Mirin, començaré pel seu nom, el qual significa "qui lloa Déu", i el raonament és el següent: Ma, faria referència a Mat, que en hebreu significa "home", el terme del mig Halal podria significar "lloança" o "brillantor", i el terme final El significa "Déu". És per això que hom també pot trobar aquest nom traduït com "brillantor de Déu". Però si ens fixem en altres llengües semítiques, trobem que el terme Mahal en àrab vol dir "lloc d'establiment"; és a dir, "casa". I en persa Mahal significa "mansió" o "palau". ¿No han sentit parlar mai d'un palau hindú anomenat Taj Mahal? De manera que un altre possible significat del seu nom bé podria ser "palau, mansió o casa de Déu"; i fins i tot "casa brillant de Déu". ¿I per quin motiu va rebre en Mahalalel el seu nom? ¿Potser pel fet que ell representa, al·legòricament, el signe astrològic del Lleó, la següent constel·lació segons l'ordre zodiacal? Això tindria molt de sentit si tenim en compte que, de tots els signes del zodíac, el Lleó era considerat pels astrònoms de l'Antiguitat com la Casa de Déu, perquè el zodíac està compost majorment amb imatges d'animals. ¿I no és el lleó el rei de totes les bèsties? Però és que a més, el lleó sol ser relacionat en art amb el Sol, pel fet que amb el seu rostre groc i la seva cabellera rogenca recorda molt aquest animal. Per tant, si les dotze constel·lacions del zodíac eren considerades com cases celestials, on el déu Sol s'allotjava al llarg de l'any, cada vegada que el Sol era a casa del Lleó es deia: "déu es a casa seva". Ara bé, per què els explico tot això? Mirin, ni tan sols la tradició ens diu res d'en Mahalalel. Però quan ens parla del seu nét Henoc, resulta que aquest va tenir dos somnis profètics a casa del seu avi Mahalalel, gràcies als quals va aprendre els secrets del Cel i de la Terra, i va poder preveure el Diluvi Universal. I això agafa molt de sentit si, com passa amb el signe del Lleó, considerem en Mahalalel com la Casa de Déu. De manera que quan la tradició ens diu que l'Henoc va tenir dos somnis profètics a casa del seu avi, en realitat el que ens està dient és que va anar a la Casa de Déu i que allà, com el seu nom indica, va ser "instruït per Déu". I què té a veure tot això amb el rei Alfons II? Es demanaran. Doncs és molt senzill. El que jo trobo, veient la crònica d'aquest rei, és que qualsevol dels possibles significats del nom Mahalalel el podem aplicar perfectament com sobrenoms seus. Doncs bé, es pot dir que el Cast va lloar Déu en combatre amb diligència contra els heretges, així com que va ser un rei brillant, i algú ple de resplandor gràcies a Déu mercès a la descoberta de la tomba de l'apòstol. D'altra banda, això de l'apòstol també és molt revelador, ja que la seva aparició podria ser una transliteració del tema bíblic d'Henoc i els seus somnis profètics. I és que, talment com passa amb en Mahalalel, a casa del qual l'Henoc, el primer sacerdot de la Humanitat, va tenir els seus somnis profètics (amb la intervenció divina que això comporta), també podem dir que va ser durant el regnat (i en el regne) d'Alfons II quan l'esperit de l'apòstol Sant Jaume el Major va aparèixer per primera vegada. Segons la llegenda castellana, ho va fer mitjançant la llum de les estrelles, revelant-se a un monjo o ermità gallec anomenat Paio (Pelai) i indicant-li el lloc on estava enterrat. Però encara hi ha una altra versió, més tardana, que diu que qui va veure l'apòstol en somnis va ser el mateix emperador Carlemany, amb qui el rei Alfons II mantenia una bona relació. I en aquesta versió, l'apòstol va demanar-li a l'emperador que seguís el Camí de les Estrelles (la Via Làctia) per trobar la seva tomba a Finisterre. Així doncs, el que a la tradició bíblica és una intervenció divina per justificar el Diluvi com a conseqüència dels molt pecats comesos pels homes, i anunciar amb això el començament d'una nova Humanitat, a la crònica medieval es converteix en una intervenció divina per justificar la pèrdua de la pàtria a mans dels infidels, també per culpa dels propis pecats (per exemple, haver caigut en les creences arrianes o adopcionistes), i finalment, per anunciar el suport de Déu a la reconquesta catòlica d'Espanya. Per tot, considero que la seva figura al·legòrica és la de l'Ens Diví.

Mauregat

Cal destacar que l'Alfons II el Cast és l'únic dels reis d'Astúries que va regnar en dos períodes diferents, car al poc d'exercir com a monarca, el seu oncle Mauregat es va fer proclamar rei amb el suport dels musulmans. El tal Mauregat, per tant, va ser el següent rei d'Astúries. Vegem, doncs, què ens en diuen les cròniques. Segons aquestes, era un fill bastard del rei Alfons I el Catòlic i d'una esclava musulmana, i va accedir al tron després d'una forta oposició al Cast, qui va haver finalment de refugiar-se a Àlaba, on tenia parents. El seu nom prové del llatí maura capta, que significa "mora captiva", i els investigadors coincideixen a assenyalar que, més que un nom sembla un sobrenom, el qual probablement faria referència al fet que després d'enviudar hauria mantingut relacions amb la seva pròpia mare, a qui tindria captiva. Pel que fa al seu regnat, es diu que va ser el rei que va sotmetre els cristians sota el jou dels musulmans, comprant la pau a costa de lliurar importants tributs a l'emir de Còrdova, tant amb moneda com amb espècies, entre les quals es troba el famós Tribut de les Cent Donzelles. Per tot això, penso que Mauregat correspon clarament al següent personatge bíblic: en Jèred fill de Mahalalel. Mirin, el nom Jèred significa "descens" o "caiguda", i segons El Gènesi, va succeir a la seva època que els Bene ha Elohim (fills dels déus), van veure que les filles dels homes eren belles i les van prendre com a esposes, engendrant la raça dels Nefilim (literalment, "els que fan caure", encara que en grec i en llatí fou traduït com "gegants"). Ara bé, els fills dels déus (posteriorment convertits pel monoteisme en els Fills de Déu), a l'època hel·lènica eren considerats per la tradició jueva com àngels caiguts o dimonis. Prova d'això és el Llibre d'Henoc (apòcrif i pseudoepigràfic), on aquests éssers celestials són anomenats Grigori (vigilants), i d'ells es diu que van cometre un terrible pecat en fornicar amb les dones humanes, engendrant els gegants, i que per això es van convertir en àngels caiguts. Tot aquest tema bíblic de la caiguda té molt a veure amb el seu corresponent signe del zodíac: Virgo. Perquè la verge, que sempre apareix a les seves imatges amb una espiga, un carràs de raïm, o qualsevol altre vegetal a la mà, representa el Mite de la Branca Caiguda (arbre genealògic) i la promesa que aquesta ressorgirà del ventre d'una verge per mitjà de la Providència. Aquest mite apareix diverses vegades a La Bíblia. La primera vegada ho fa en el relat del Pecat Original on l'Eva, la verge, és seduïda per la Serp i provoca la Caiguda de l'Home. A continuació, el mite es duplica amb el relat de l'Abel i en Caín. En aquest segon relat, en Caín és el Mal personificat, essent considerat per moltes tradicions com el fill d'Eva i de la Serp i no de l'Home, mentre que l'Abel, que sí que era fill d'Adam, simbolitza la Branca Caiguda de l'Home, perquè en morir a mans d'en Caín, va deixar l'Adam sense descendència, fins que va néixer en Set, qui representa la Llavor de la Dona, destinada a enemistar-se amb els descendents de la Serp. I la tercera vegada que apareix aquest mite és la que ens ocupa, amb en Jèred i el descens dels àngels caiguts. Aquesta vegada ve al cas perquè a en Jèred li correspon la constel·lació de Virgo. I trobo que tot això té una clara connexió amb el rei Mauregat, ja que amb ell pot dir-se que el Regne d'Astúries va caure, en ser sotmès sota el jou musulmà, de la mateixa manera que els humans pre-diluvians van ser sotmesos pels dimonis i els seus fills, els gegants. Però és que a més, bé es poden comparar les cent verges cristianes del tribut amb les filles dels homes que van ser preses pels dimonis.

Beremud el Diaca

Amb aquest rei ja en tenim vuit que, segons la meva teoria, podrien equivaler a les figures bíbliques dels patriarques pre-diluvians. Repassem: tenim el Pare de Tots, l'Efímer, el Fundador, el Fratricida, el Fraternal, el Mestís, el Diví i el Caigut. I ara seguim amb el novè rei d'Astúries, Beremud I el Diaca, qui, seguint l'ordre setita, hauria de correspondre's amb el patriarca Henoc fill de Jèred, de qui ja s'ha escrit aquí. A veure, les cròniques ens diuen d'en Beremud I que va ser un rei savi. Al principi, va ser destinat pel seu pare a la carrera eclesiàstica, exercint de monjo fins gairebé els quaranta anys d'edat, moment en què va ser elegit com a rei pels nobles, per reemplaçar el bastard Mauregat. Així doncs, primer va viure una vida de contemplació, estudi i oració en un monestir, i després va regnar sobre els asturians. Finalment, ens diuen que va abdicar i que va tornar a la seva anterior vida clerical. I és que, més home de fe que guerrer, i pressionat com estava per les contínues incursions àrabs, va creure necessari que el tron ??fos ocupat per un cabdill més experimentat en la milícia. Per tot, va passar a la història com un rei generós, magnànim i molt il·lustrat. Bé. I què se sap d'Henoc? Doncs mirin: el seu nom significa "instruït", però amb un sentit diví: el que seria "instruït per Déu". I si bé és cert que d'ell la Bíblia únicament ens en diu que "va caminar amb Déu" i que "no va morir perquè Déu se'l va endur", per sort la tradició jueva s'esplaia molt més, i ens explica que va rebre el seu nom perquè va aprendre tots els secrets del Cel i de la Terra per mitjà dels somnis profètics que va tenir a casa del seu avi Mahalalel, on es va comunicar amb àngels (o amb Déu segons la versió). També ens diu que després de ser instruït, es va dedicar a instruir els homes, establint el calendari, els rituals religiosos i fundant el sacerdoci. I per acabar, alguna versió afegeix que, quan Déu el va elevar al Cel estant encara viu, el va convertir en un àngel i ara és l'arcàngel Metatron, és a dir, "proper al tron (de Déu)". I per què la tradició jueva ens diu tot això d'Henoc? Perquè a ell li correspon el signe zodiacal de la Balança, que era interpretat pels antics astrònoms com un símbol de la saviesa. I és que el mesurament dels pesos va portar les matemàtiques, i aquestes al seu torn, amb el discerniment humà que el càlcul comporta: l'intel·lecte. I on trobo jo les semblances entre el rei Beremud I el Diaca i el patriarca Henoc? Doncs en les seves vides, que poden resumir-se en tres fases. I és que, de la mateixa manera que l'Henoc va anar a casa del seu avi (que ja he assenyalat que representa la Casa de Déu) i allà va ser instruït en els assumptes divins, també en Beremud I va anar a un monestir (sent l'església considerada a l'Edat Mitjana com la Casa de Déu) i allà va ser instruït en els afers religiosos. Després, tots dos van liderar els homes del seu temps. Un com a patriarca, i a més com el primer sacerdot de la Humanitat, i

l'altre com a rei, i a més com el primer rei-monjo de la dinastia astur-lleonesa. Finalment, podria dir-se que en Beremud I no va morir com a rei, sinó que es va retirar a un monestir (de nou a la Casa de Déu), reprenent la seva anterior vida monacal, de la mateixa manera que l'Henoc no va morir, sinó que va ser elevat al Cel (és a dir, a la Casa de Déu). Amb en Beremud I el Diaca, doncs, tenim la figura del Sacerdot o Monjo, ofici que en temps antics (i no tan antics) equivalia a jutge.

Alfons el Cast (per segona vegada) i Nepocià

Ara bé, quan En Beremud I va abdicar, ho va fer en favor d'un experimentat Alfons II el Cast, qui va regnar per segona vegada. Aquesta vegada fins a la seva mort. Però ell ja ha estat tractat aquí com a setè rei de la dinastia, car aquest article parla de reis, no de regnats. Així que passaré al següent rei, que hauria d'haver estat en Ramir I d'Astúries, fill d'en Beremud I, qui, seguint les llistes setita i zodiacal, ha de correspondre al patriarca Matusalem fill d'Henoc, i a la constel·lació de l'Escorpí. Però va succeir llavors, ens diuen les cròniques, que un tal Nepocià va aprofitar l'absència del successor legítim Ramir al moment de la mort d'Alfons II, per usurpar el tron ??amb el suport dels bascos, els càntabres i els asturs orientals. No obstant això, quan en Ramir va anar a trobar-lo amb el suport dels gallecs i els asturs occidentals, l'usurpador va ser derrotat. Finalment, les cròniques ens diuen d'en Nepocià que va intentar fugir, però que va ser capturat i cegat. Bé, com que aquest rei va ser un usurpador (algunes cròniques ni tan sols el compten com a rei), i a més era d'origen basc (i per tant, no castellà a ulls dels cronistes) s'ha de descartar que el seu equivalent sigui un setita. Pel mateix fet, tampoc pot correspondre a una constel·lació zodiacal. De manera que, si ha de representar una figura bíblica, només pot tractar-se d'una figura caïnita. És per això que en Nepocià podria simbolitzar la figura d'en Tubalcaín, penso jo. I els explicaré per què. Per començar, en Tubalcaín pertany a la setena generació dels caïnites (és a dir, és el setè de la llista després d'en Caín). De la mateixa manera, en Nepocià, tot i que usurpador, és el setè rei després d'en Fruela I el Cruel, qui correspon a Caín, com ja s'ha assenyalat anteriorment. D'altra banda, hi ha el concepte de la usurpació, que també el trobem en la figura d'en Tubalcaín. El seu nom significa "artesà dels metalls", i, havent estat el primer ferrer de la Humanitat, diu la tradició que amb les seves innovadores armes va provocar les primeres guerres entre els homes, establint així la llei del més fort. I ho va fer amb la intenció d'usurpar el poder dels patriarques setites. I per què la tradició ens diu aquestes coses d'ell? Perquè el seu equivalent pagà és el déu ferrer Vulcà, de qui es diu que forja les armes màgiques dels déus i els herois. Un altre aspecte comú és el de la ceguesa, que comparteixen tant en Nepocià com en Tubalcaín, i també els seus equivalents: Vulcà i Orió. Veuran, curiosament els déus ferrers solien ser coixos i bornis, i l'explicació històrica d'això és que els ferrers en l'Antiguitat semblaven cecs d'un ull pel fet de que es cobrien el que tenien més exposat a les espurnes. I eren coixos perquè eren esguerrats a propòsit, ja que eren molt valuosos i cap exèrcit podia arriscar-se al fet que aquests fugissin i servissin l'enemic. A la llegenda de Tubalcaín, el cec no és ell, sinó que ho és el seu pare Lèmec, amb qui un dia en Tubalcaín va sortir a caçar i per error (o intencionadament segons la versió) va fer que matés Caín (a qui suposadament ell va confondre amb un animal i el seu pare va disparar sense veure'l perquè era cec). I aquests temes de la caça i la ceguesa es repeteixen en la mitologia que els grecs van donar a Orió, la constel·lació del Caçador, qui també és encegat en una ocasió. Després hi ha el tema de les seves derrotes. Doncs així com els caïnites són derrotats (i morts) pel Diluvi, que és portat per en Matusalem, perquè el seu nom significa "qui la mort portarà"; i així com el gegant Orió és derrotat per l'Escorpí (la seva constel·lació desapareix per l'oest quan la d'Escorpió comença a despuntar per l'est), igualment en Nepocià és derrotat per en Ramir, qui, com veuran a continuació, correspon al patriarca bíblic Matusalem i al signe zodiacal d'Escorpió. Finalment, dir que hi ha una petita curiositat, i és que, segons les cròniques, els qui van capturar i van encegar l'usurpador Nepocià eren dos comtes anomenats Escipió (nom llatí que significa "bastó" o "ceptre") i Sonna (nom got que prové del germànic Sunne; que significa Sol), i segons la mitologia grega, el gegant Orió va ser encegat per Enopió i curat per Helios, el Sol. No els resulten similars a "Escorpió" els noms Escipió i Enopió, encara que no tinguin res a veure etimològicament? No són el mateix Sonna i Helios? En fi, amb aquest rei ja tenim una altra figura arquetípica: l'Usurpador.

Ramir

El següent rei de la dinastia astur-lleonesa, doncs, va ser en Ramir I d'Astúries, qui va derrotar l'usurpador a la Batalla del Pont de Cornellana, i el primer que destacaria de la seva biografia és que amb aquest rei es va abandonar definitivament el costum de triar als reis entre les diferents famílies aristocràtiques (característica dels antics reis visigots), per establir la successió hereditària. Les cròniques ens expliquen que va ser durant el seu regnat quan els víquings van fer les seves primeres incursions a Espanya. Per sort, el Regne d'Astúries era un país amb pocs rius navegables, de manera que els víquings només van fer dues petites incursions a Xixón i a A Coruña, i a més sense èxit, perquè en Ramir I va ser advertit a temps i va poder preparar les seves defenses. Després d'aquests esdeveniments, els víquings van passar de llarg i van seguir navegant cap al sud, vorejant les costes atlàntiques, fins a les terres de l'emir de Còrdova, arribant a conquerir Cadis i Sevilla. A causa d'això, els musulmans van estar entretinguts per uns anys; temps en què el rei Ramir I va poder gaudir d'una relativa pau exterior, que va aprofitar per repoblar les terres despoblades de Lleó. Internament, però, va haver de sufocar diverses revoltes. I es diu que va ser sever amb els rebels, així com amb els lladres i altres criminals, i també amb els mags que encara defensaven l'antic paganisme. És per això que en Ramir I és nomenat a les cròniques com "Vara de la Justícia". Ara bé, la pau exterior no va durar per

sempre. Un cop els musulmans es van desfer dels víquings, i van tornar a dirigir les seves mirades cap al nord, els conflictes entre moros i cristians van ser represos. Una llegenda del segle XIII ens parla de la Batalla del Clavijo, i ens diu que allà va aparèixer l'esperit de Sant Jaume Matamoros, ajudant els cristians a guanyar la batalla contra els infidels musulmans (ara ja com un genet guerrer que cavalca sobre els núvols, i no com l'humil pescador que suposadament va ser en vida). Bé, el seu equivalent bíblic, com ja s'ha apuntat anteriorment, hauria de ser en Matusalem, i d'ell se sap el següent: etimològicament, el seu nom ha de significar "qui la mort portarà", però tradicionalment, sempre s'ha dit que significa "home de la javelina". Segons la tradició jueva va ser anomenat així perquè Déu havia previst enviar el Diluvi just després que ell hagués acabat els seus dies per mort natural, ja que era un home just igual que el seu nét Noè, i Déu no va voler que morís ofegat al costat dels homes pecadors. La veritat és que el concepte d'un home armat amb una javelina té molt a veure amb el seu signe astrològic, car l'escorpí és una criatura armada amb un agulló verinós que llança a les seves víctimes com un dard. I encara que en el cas bíblic, la javelina pretén ser una al·legoria del Diluvi, aquest també pot relacionar-se amb l'Escorpí, puix que el seu signe zodiacal simbolitza destrucció i renaixement, i a més li pertany l'element de l'aigua. D'altra banda, hi ha el tema de la justícia. Els cronistes van anomenar-lo "Vara de la Justícia". I curiosament, quan apareixen sobre el firmament les primeres estrelles de la constel·lació de l'Escorpí, les quals en ser unides formen el que en un principi semblen dues boques obertes (encara que posteriorment constituiran les pinces de l'escorpí), aquestes eren interpretades pels antics astrònoms com un símbol del judici diví mitjançant el Logos (la paraula), i les identificaven amb la boca de la divinitat que parla al profeta, i la d'aquest repetint el seu missatge als mortals. I és lògic que ho interpretin així, perquè aquestes boques o pinces són al seu torn els plats del signe de la Balança, la qual simbolitza la llei, l'ordre i la justícia divina. Aquest concepte també li és atribuït a en Matusalem per la tradició jueva. Efectivament, es diu que després de ser elevat al Cel, el seu pare Henoc va seguir comunicant-se amb ell en forma d'esperit. I això, al seu torn, podria equivaler a la intervenció al camp de batalla de l'esperit de Sant Jaume Matamoros, i la seva promesa o profecia de la Reconquesta, cosa que suposa la destrucció de l'emirat àrab i el renaixement d'un nou regne got destinat a dominar tot Espanya. Com poden veure, les tres figures simbòliques coincideixen bastant. Per tant, ja tenim onze arquètips coincidents, i el d'en Ramir I és el Botxí, que ve per fer complir la sentència del seu pare: el Monjo o Jutge.

Ordoni I

El següent rei d'Astúries va ser el rei Ordoni I, fill de l'anterior. Segons les cròniques, va estudiar a la Cort d'Alfons II el Cast, i en acabar els estudis a l'edat de combatre, va fer la instrucció militar. Molt aviat, essent encara jove, va organitzar l'exèrcit del seu pare perquè fes front a la rebel·lió de l'usurpador Nepocià. Però no va lluitar, perquè es va quedar a Gal·lícia com a governador. Això sí, un cop rei, Ordoni I va estar sempre en guerra, ja fos contra els enemics musulmans o contra els bascos revoltats. I va obtenir una victòria rere l'altra, aconseguint controlar la terra dels bascos, els accessos a Navarra i les rutes del nord. Solament a la fi va patir una derrota a la Batalla de Guadacelete. Aquesta derrota, però, va servir per reforçar les seves posicions frontereres del sud, fortificant les ciutats de Lleó, Astorga, Amaya i Tuy. Així doncs, podem dir que com a rei l'Ordoni I d'Astúries va ser un autèntic campió militar, qui va estabilitzar les fronteres i va enfortir el regne. I fins i tot abans d'exercir com a rei ja devia destacar com a guerrer perquè el seu propi pare li va confiar l'organització de l'exèrcit per fer front a l'usurpador Nepocià. Bé, al meu entendre, coincideix bastant amb els seus equivalents bíblic i zodiacal. Veuran, el nom Lèmec significa "qui empobreix" o "qui empetiteix" entès com algú que sotmet els altres perquè és un home poderós, un invencible enderrocador. Va rebre aquest nom perquè representa la constel·lació de Sagitari, que al zodíac és el signe del Centaure. Originalment, Sagitari era representat amb la imatge d'un arc carregat amb una fletxa, cosa que era considerada com un símbol de potència reproductora. Més tard, els antics astrònoms li van afegir el centaure. En grec antic, la paraula kentauros significa "matador de toros", i la seva imatge simbolitza un home salvatge i poderós. I què ens diu la tradició d'en Lèmec? Doncs que era un guerrer, perquè a la seva època els homes es mataven els uns als altres, donant lloc a la primera guerra, a conseqüència de les armes que el ferrer Tubalcaín havia fabricat. Per tant, Ordoni I correspon a l'arquètip del Guerrer, i amb ell ja tenim dotze figures arquetípiques similars: el Pare de Tots, l'Efímer, el Fundador, el Fratricida, el Fraternal, el Mestís, el Diví, el Caigut, el Monjo (o Jutge), l'Usurpador, el Botxí i el Guerrer, de manera que només ens en queda un per acabar amb la llista dels reis d'Astúries.

Alfons III el Gran

Aquest últim rei va ser Alfons III el Gran, qui correspon a en Noè, l'últim patriarca prediluvià de la Bíblia. Però per comprendre les similituds que hi ha entre ells, cal conèixer primer el Mite de la Castració. Aquest mite, que és universal, és del tipus fundacional, i a la Bíblia apareix en dues ocasions. La primera és amb l'Adam, car amb ell es va fundar el Món i la segona és amb en Noè, perquè amb ell el Món va ser fundat per segona vegada després del Diluvi. És per això que tots dos relats ens parlen d'una maledicció: la Maledicció de Caín i la Maledicció de Canaan respectivament. Ara bé, ¿de què tracta el Mite de la Castració? Doncs, bàsicament, d'un fill que s'enfronta al pare per usurpar-li el poder. A la Grècia Clàssica, el protagonista d'aquest mite era Cronos, el Déu del Temps, de qui es deia que va castrar el seu pare Urà, el Déu del Cel. Segons l'antropologia, és possible que aquest mite, originalment, fos el reflex d'un comportament bastant comú en temps antics: alguns fills van arribar a castrar el seu pare perque no tinguessin més germans (o germanastres), i així assegurar-se l'herència. Per tant, al principi el mite en qüestió va poder tenir la finalitat

de corregir aquest mal comportament. Però, com tots els mites, els seus protagonistes van ser deïficats, i des de llavors aquesta història es relaciona també amb la fertilitat de la Terra. Així doncs, el fill es va convertir en el déu de l'atmosfera, i el que feia era castrar el seu pare, el cel, per poder fer fluir la pluja amb els seus genitals. Altres versions d'aquest mite són totes les llegendes on un heroi o tirà assassina els seus propis germans. I d'aquí va poder venir la inspiració del primer assassinat bíblic. En Caín va matar el seu germà per assegurar-se l'herència de la Terra, perquè dels dos, l'únic beneït per Déu havia estat l'Abel, i per això, tot i ser l'Abel el menor, era el que estava destinat a ser l'hereu d'Adam, i no en Caín, tot i ser més gran. Amb el temps, però, el relat es va suavitzar i, com la mateixa societat, es va tornar més complex. Ja no es tractaria d'una sàdica castració, ni d'un cruel assassinat, sinó d'una relació sexual il·lícita. I és d'aquest relat del sexe il·lícit, d'on sembla que els autors del Gènesi van poder treure la seva inspiració per narrar-nos la segona fundació del Món. I és que en Noè era considerat per la tradició com un segon Adam. De manera que els autors del Gènesi deurien considerar apropiat aplicar-li a en Noè el mateix motlle mitològic. I si en el cas d'Adam es va tractar de l'assassinat de la seva descendència, en aquesta segona ocasió es tractaria de practicar sexe il·lícit. Això es veu clar en els Oracles Sibil·lins (uns textos jueus escrits a Alexandria en temps hel·lènics), on s'explica el mite en qüestió fusionant el relat d'Urà i Cronos amb el d'en Noè i en Cam (raó per la qual aquests textos van ser esgrimits pels jueus com a prova que els seus patriarques havien existit i que els déus del paganisme no eren més que la deïficació dels seus avantpassats). Tenint, doncs, en compte Els Oracles, podem entendre el que va passar realment entre en Noè i en Cam. La Bíblia només ens diu que en Noè estava borratxo, dormint a la tenda, quan el seu fill Cam "va veure la seva nuesa", i que després, en Cam va animar els seus germans Sem i Jafet perquè es riguessin d'aquella situació com feia ell. Finalment, quan en Noè va comprendre el que havia passat, va pronunciar la Maledicció de Canaan. Ara bé, segons els Oracles, el que realment va succeir és que en Cam va mantenir relacions sexuals amb l'esposa d'en Noè (qui no seria la seva pròpia mare, sinó que es tractaria d'una concubina), i ho va fer per prendre-li la dignitat i el poder al seu pare, i assegurar-se així el lideratge, en un principi reservat a Sem. I si tenim en compte, que totes les altres vegades que a l'Antic Testament apareix el concepte de "veure la nuesa" d'algú, vol dir que es va ficar al llit amb aquest algú (o amb la dona d'aquest algú). Llavors l'explicació dels Oracles sobre aquest passatge bíblic adquireix molt de sentit. I això explicaria també per què en Noè maleeix en Canaan en comptes d'en Cam, ja que, probablement, aquesta maledicció en realitat era una premonició o profecia de les conseqüències que portaria l'acte d'en Cam, puix que en Canaan, qui segurament era fill de la concubina que en Cam li havia arrabassat a en Noé, hauria estat en igualtat de condicions amb els seus germanastres de no ser perquè en Cam es va ficar al llit amb ella i la va prendre com esposa. Ja que a partir d'aquest moment, en Canaan va passar a ser cuidat com un fill per en Cam. Per tant, si els fills d'en Noè eren els seus servidors, en ser en Canaan rebaixat generacionalment, aquest va passar a ser "servent de servents". I és per això també que a La Bíblia se l'anomena fins a dues vegades com "Canaan fill de Cam" (remarcant aquest fet d'una manera que sembla gairebé obsessiva, bíblicament parlant). Per tot, aquesta ha de ser la correcta interpretació de la Maledicció de Canaan, ja que així coincideix completament amb el Mite de la Castració, i a més té certa lògica. Ara bé sempre hi haurà petites diferències que podran cultivar la llavor del dubte, però això és degut al fet que estem parlant de relats inspirats en altres de més antics. A cada època, la història es va anar modificant, adaptant-se al filtre moral del seu temps. Fins que hem arribat on som avui: un temps en què els "savis" intèrprets de La Bíblia ho suavitzen encara més, interpretant aquesta nuesa de manera literal. I és així com, finalment, tenim el relat més important de tots els relats, que deixa al lector preguntant-se tres coses. Si tot el que va fer en Cam va ser veure el seu pare nu, quina culpa tenia el pobre Canaan? I si realment n'hi havia per a tant. Finalment, d'en Noè queda assenyalat que el seu nom significa "repòs", "descans", o més literalment, "reclinat", i li correspon la constel·lació de Capricorn, que al zodíac està representada amb la imatge d'una cabra inclinada, i que, curiosament, té la meitat del seu cos, la part inferior, com la cua d'un peix, la qual cosa pot simbolitzar les dues facetes d'en Noè: la prediluviana i la postdiluviana. Bé, vegem ara què ens diuen les cròniques sobre l'últim dels reis d'Astúries. ¿Va construir el rei Alfons III el Magne una arca com en Noè? Va sobreviure a un diluvi o una inundació? Va ser vist borratxo i nu pels seus fills? Doncs no. Res d'això ens diuen les cròniques. Però el que sí que ens diuen és que va ser un rei que va dur a terme una gran transició a tot el seu regne. Entre altres coses, traslladant la Cort d'Oviedo a la ciutat de Lleó, i per tant, transformant el Regne d'Astúries en el Regne de Lleó. Per això, ell és considerat l'últim rei d'Astúries i el primer rei de Lleó. I aquí tenim ja una semblança amb el seu corresponent patriarca bíblic. Aquesta transició pot ser un simbolisme de la transició d'en Noè, qui va ser el darrer patriarca pre-diluvià i el primer post-diluvià. D'altra banda, a la seva biografia es troba també el Mite de la Castració. En efecte, les cròniques ens diuen que va patir una conspiració per part dels seus fills (que casualment eren tres igual que els fills d'en Noè), liderada pel seu fill García, i amb la implicació de la seva dona, la reina. Uau! Versió sibil·lina pura i dura! Potser la reina va voler desfer-se del seu marit perquè sempre arribava tard i borratxo? No ho sé. Però ja és casualitat. A les cròniques, el rei és capaç de frustrar aquesta conspiració, i tanca al seu fill García en un castell. Però finalment, pressionat per la Cort i la pròpia reina, va alliberar en García i va abdicar a favor dels seus tres fills. Aquests es van repartir el regne, quedant dividit en tres: el Regne de Lleó, el Regne d'Astúries i el Regne de Galícia. I què va passar després d'en Noè? Doncs que la Terra va quedar dividida entre els seus tres fills; els pares de les tres races. Curiosament, tot es veu molt similar.

Conclusions

Bé, com hem pogut comprovar, al llarg d'aquesta comparativa, les coincidències conceptuals que hi ha entre els reis

d'Astúries i els patriarques pre-diluvians són sospitosament importants. Tant, que no pot desestimar-se sense més la possibilitat que els cronistes medievals s'haguessin inspirat en el Llibre Sant per allargar i divinitzar la dinastia regnant. De manera que els reis d'Astúries podrien ser totalment inventats, o com a mínim, tergiversats per fer encaixar els orígens de la dinastia en una mena de marc diví establert per Déu a La Bíblia. Sigui com sigui, inventats per complet o només parcialment, el marc que segueixen les cròniques és clarament el setita, però amb alguna petita variació, ja que els patriarques pre-diluvians sumen deu, i sembla que els cronistes van voler que els seus primers reis sumessin dotze (suposo que per la importància cabalística d'aquest nombre). De manera que si a la Taula de les Nacions tenim l'Adam seguit pel seu fill Set i la descendència d'aquest (els setites Enoix, Quenan, Mahalalel, Jèred, Henoc, Matusalem, Lèmec i Noè), els cronistes, per arribar als dotze, senzillament van afegir els perfils conceptuals d'Abel i Caín, que són tan o més importants que la majoria dels altres. I no ho van fer de manera desordenada, sinó que fins i tot en això van respectar la lògica bíblica, col·locant-los al costat del seu germà Set, qui correspon a la mateixa generació. Ara bé, per a aquells lectors més atents que s'han adonat que en realitat els reis d'Astúries sumen tretze i no dotze, deixin-me dir-los que el rei Nepocià no apareix com a tal a les primeres cròniques, sinó que apareix simplement com un rebel. Fins i tot encara avui se segueix parlant erròniament dels dotze reis d'Astúries. Fixin-se sinó, en els retrats exposats al principi d'aquest text. Hi falta el rei Nepocià. Tot i això, vaig decidir contrastar-lo aquí com un més, i vaig descobrir que també encaixa perfectament amb un personatge bíblic pre-diluvià: el caïnita Tubalcaín. I això podria ser degut al fet que, a través d'una mirada esotèrica, aquests tretze arquètips eren vistos al mateix temps com Jesús i els dotze apòstols; i per tant, un dels reis, l'equivalent al traïdor Judes Iscariot, havia de ser defenestrat i ocultat. Però això donaria per a un altre article (cosa que no descarto. De fet, ja estic treballant per aprofundir més sobre aquests assumptes). Bé, arribats en aquest punt, només em queda agrair-los a vostès, als lectors que han arribat fins aquí, per dedicar-me el seu temps i atenció. Així doncs, gràcies. I per acabar, els mostro una taula a manera de resum, perquè amb un cop d'ull puguin veure tots els equivalents.

Eduard Minoves Rubí